

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 16. mai 2023
(OR. en)

9311/23

EDUC 162
JEUN 87
SOC 316
EMPL 206

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Euroopa haridusruum: perspektiiv aastaks 2025 ja pärast seda – Nõukogu resolutsioon

Delegatsioonidele edastatakse lisas eespool nimetatud nõukogu resolutsioon, mis kiideti heaks nõukogu 16. mai 2023. aasta istungil (haridus, noored, kultuur ja sport).

Euroopa haridusruum: perspektiiv aastaks 2025 ja pärast seda**Nõukogu resolutsioon****EUROOPA LIIDU NÕUKOGU**

1. TULETAB MEELDE Euroopa haridusruumiga seotud poliitilist tausta, mida on kirjeldatud käesoleva resolutsiooni lisas;
2. KINNITAB TAAS, et Euroopa haridusruum saab tegelikkuseks 2025. aastaks ainult siis, kui liikmesriigid võtavad kindla poliitilise kohustuse, ning RÕHUTAB vajadust jätkata jõupingutusi nii liikmesriikide kui ka komisjoni vastavate pädevuste piires ning vajaduse korral asjaomaste sidusrühmade kaasamisel riiklikul ja Euroopa tasandil, et astuda vajalikke samme Euroopa haridusruumi loomiseks;
3. VÕTAB TEADMISEKS komisjoni teatise Euroopa haridusruumi loomisel tehtud edusammude kohta¹;
4. RÕHUTAB, et haridus ja koolitus igas kontekstis, kõigil tasanditel ja kõigis vormides on üliolulised, et tagada Euroopa Liidus ja selle liikmesriikides sotsiaalne ühtekuuluvus, konkurentsivõime ja kestlik majanduskasv, valmistada neid ette rohe- ja digipöördeks ning neid selle kaudu toetada. Eriti praegusel ajal, kui kodanike jaoks on ülioluline isikliku eneseteostuse ja heaolu leidmine, kohanemine muutuva maailma väljakutsetega ning aktiivse ja vastutustundliku kodanikuaktiivsuse praktiseerimine, RÕHUTAB, kui tähtis on kvaliteetne, kaasav ja õiglane haridus, koolitus ja elukestev õpe kõigile – nii lastele kui ka täiskasvanutele;

¹ COM(2022) 700 final.

5. RÕHUTAB, et Euroopa haridusruum peaks tuginema elukestva õppe lähenemisel, mis hõlmab kaasaval ja terviklikul viisil haridus- ja koolitussüsteeme ning sisaldab õpetamist, koolitust ja õppimist kõikides kontekstides, tasanditel ja vormides, nii formaalsel, mitteformaalsel kui ka informaalsel kujul, alates alusharidusest ja lapsehoiust kuni üldhariduse ja kutsehariduse ja -koolituse ning kõrghariduse ja täiskasvanuhariduseni;
6. KORDAB, et valdkondadevahelist koostööd asjakohaste ELi haridus- ja koolitusalgatuste ning nendega seotud poliitikavaldkondade ja -sektorite algatuste vahel tuleks tõhustada, eelkõige tööhõive-, sotsiaalpoliitika-, teadus-, innovatsiooni-, keskkonna-, noorte- ning kultuuri- ja loomesektorite algatuste vahel, austades samal ajal täielikult aluslepingutes sätestatud vastavate poliitikavaldkondade õiguslikku alust. RÕHUTAB vajadust koordineerida ja ühtlustada kõiki ELi algatusi hariduse ja koolituse valdkonnas, eelkõige neid, mis käsitlevad oskusi ja pädevusi;
7. MÄRGIB, et Euroopa koostöö hariduse ja koolituse valdkonnas on äärmiselt oluline sotsiaalse ühtekuuluvuse ja Euroopa Liidu hästitoimiva majandusmaastiku jaoks, et tagada liidu pikaajaline konkurentsivõime ning rohe- ja digipöörde edu ning vähendada sotsiaalset, piirkondlikku ja majanduslikku ebavõrdsust. TUNNISTAB seetõttu, et Euroopa koostöö hariduse ja koolituse valdkonnas, sealhulgas strateegilises raamistikus, annab olulise panuse Euroopa poolaasta asjaomastesse osadesse;

8. RÕHUTAB, kui oluline on edendada koostöid Euroopa haridusruumi, Euroopa kõrgharidusruumi ja Euroopa teadusruumi vahel, vältides samal ajal ressursside, struktuuride ja vahendite dubleerimist ning kasutades kõigi nende missioonide puhul ära Euroopa ülikoolide liitude kogu potentsiaali, sealhulgas toetades nende kestlikkust ning jätkates nende teadusuuringute ja innovatsiooni mõõtme tugevdamist kooskõlas nõukogu 5. aprilli 2022. aasta soovitusel, mis käsitleb võimaluste loomist tulemuslikuks Euroopa kõrghariduskoostööks²;
9. TUNNISTAB, et Euroopa põhi- ja demokraatlikud väärtused on ohus ning Venemaa provotseerimata agressioon Ukraina vastu on muutnud geopoliitilist maastikku. NÕUSTUB, et ühised jõupingutused ja riikidevaheline koostöö hariduse ja koolituse valdkonnas mitte ainult ei hõlbusta ja tugevda liidu ja liikmesriikide reageerimist agressiooni tagajärjel tekkinud vajadustele, vaid aitavad tugevdada ka meie peamisi haridusalaseid väärtusi ja põhimõtteid, nagu kaasatus, võrdsus, akadeemiline vabadus ja institutsiooniline autonoomia, samuti meie ühiseid väärtusi ja ühtsust liidus;
10. RÕHUTAB, et õppimise ja õpetamisega seotud liikuvust pärssivate allesjäänud takistuste kindlakstegemine ja kõrvaldamine on väga oluline Euroopa haridusruumi täielikuks saavutamiseks ning vastupidava, turvalise, kestliku ja jõuka Euroopa loomiseks. Riikidevaheline koostöö suurendab Euroopa hariduse ja koolituse kaasavust, võrdsust, kvaliteeti, mitmekesisust, atraktiivsust ja üleilmset konkurentsivõimet. NÕUSTUB seetõttu, et tuleks teha jõupingutusi, et muuta hariduse ja koolituse automaatne vastastikune tunnustamine reaalsuseks. Samuti NÕUSTUB, et tuleks edendada õppijate ja õpetajate liikuvuse võimalusi ning Euroopa ja muude institutsioonide vahelise koostöö võimalusi;

² ELT C 160, 13.4.2022, lk 1.

11. TUNNISTAB, et alates 2017. aastast on tehtud edusamme Euroopa haridusruumi loomisel ning et kogu ELis on rakendatud mitmesuguseid meetmeid, et saavutada hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegiline raamistik (2021–2030) sätestatud strateegilised prioriteedid. Euroopa haridusruumi kujundatakse järk-järgult mitmesuguste algatuste, koostöö ja koosloomise kaudu;
12. NÕUSTUB, et esimese tsükli järelejäänud perioodiks kuni 2025. aastani on keskse tähtsusega keskendumine rakendamisele nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil strateegilise raamistiku kontekstis, kooskõlas iga tasandi vastavate pädevustega, ning tõhus järelevalve olemasolevates struktuurides, võttes nõuetekohaselt arvesse halduskoormust;
13. RÕHUTAB, et hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilises raamistik (2021–2030) sätestatud viis strateegilist prioriteeti on aluseks tööle ja jätkuval üleeuroopalisele koostööle hariduse ja koolituse valdkonnas, sealhulgas Euroopa haridusruumi loomiseks. NÕUSTUB, et käimasolev vahehindamise protsess ja täielik aruanne Euroopa haridusruumi kohta, mille Euroopa Komisjon avaldab 2025. aastal, peaksid keskenduma neile viiele strateegilisele prioriteedile, sealhulgas allpool loetletud konkreetsete valdkondade põhjalikumale analüüsile;

14. TUNNISTAB, et ELi tasandi eesmärkide järelmeetmed näitavad positiivseid suundumusi seoses mitme pikaajalise näitajaga, nagu suurem osalemine alushariduses ja lapsehoius, haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamine ja kolmanda taseme hariduse omandanud noorte suurem osakaal. Siiski on ilmne, et endiselt on palju probleeme, eelkõige sotsiaal-majandusliku staatuse mõju haridussaavutustele ja õpilaste heaolule. NÕUSTUB seetõttu, et 2025. aastaks Euroopa haridusruumi loomiseks tuleks erilist tähelepanu pöörata järgmisele:

- parandada kõigi võrdseid võimalusi, kaasatust ja edu hariduses ja koolituses ning võtmepädevuste, sealhulgas põhioskuste omandamist, et võimaldada kõigi Euroopa kodanike täielikku isiklikku, sotsiaalset, ühiskondlikku ja erialast arengut;
- parandada õpetaja elukutsega seotud tingimusi ja tegeleda õpetajate nappusega; edendada õpetajate kutsealast arengut, liikuvusvõimalusi, töötingimusi ja heaolu kui peamisi tegureid elukutse atraktiivsuse suurendamisel;
- kõrvaldada liikuvuse allesjäänud takistused, soodustades samal ajal kaasavat, jätkusuutlikku ja tasakaalustatud liikuvust ELis, sealhulgas automaatse vastastikuse tunnustamise saavutamise kaudu hariduses ja koolituses³;
- edendada elukestvat õpet, sealhulgas täiskasvanuõpet, täiend- ja ümberõpet, pöörates erilist tähelepanu rohe- ja digipöördeks vajalikele oskustele ja pädevustele;

³ Kooskõlas nõukogu 26. novembri 2018. aasta soovitusel kõrg- ja keskhariduskvalifikatsioonide ning välismaal läbitud õppeperioodide õpiväljundite automaatse vastastikuse tunnustamise edendamise kohta (ELT C 444, 10.12.2018, lk 1).

15. KAALUB strateegilise raamistiku ülevaatamist ja prioriteetsete valdkondade läbivaatamist ning muude vajalike kohanduste tegemist teise tsükli jaoks, mis kestab 2030. aastani;
16. RÕHUTAB, et avatud koordineerimismeetodi edukas kasutamine, tuginedes vastastikusele õppimisele, parimate tavade jagamisele ning selliste ühiste võrdlusvahendite nagu DigComp ja GreenComp kasutamine ja vajaduse korral täiustamine, on Euroopa haridusruumi loomise võti;
17. TUNNISTAB, et kvaliteetsesse haridusse ja koolitusse investeerimise õppelaboril on potentsiaal olla liikmesriikidele kasulik vahend, mida saaks kasutada vabatahtlikkuse alusel strateegiliste prioriteetide saavutamiseks, pakkudes teadusuuringuid ja parimate tavade näiteid tõhusate investeringute ja poliitikameetmete kohta, edendades samal ajal tõenditel põhinevat poliitikakujundamist;
18. TUNNISTAB, et reformitud juhtimine ja tõhustatud koostöö ELi tasandil võivad aidata liikmesriikidel lahendada tekkivaid probleeme ja teha tihedamat koostööd Euroopa haridusruumi loomiseks. TUNNISTAB ka edusamme, mida on tehtud hariduse ja koolituse kõrgetasemelise töörühma tugevdamisel, määratledes uuesti selle rolli ja luues koordineerimisnõukogu. VÕTAB TEADMISEKS, et uus juhtimisstruktuur on osutunud tõhusaks ja kasulikuks selliste kriiside ajal nagu COVID-19 ja Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu;
19. NÕUSTUB siiski, et tulemuste paremaks levitamiseks ning teabe ja teadmiste jagamiseks strateegilise raamistiku töörühmade, peadirektorite koosseisude ning hariduse ja koolituse kõrgetasemelise töörühma vahel on vaja teha täiendavaid jõupingutusi, et tagada sünergia tehnilise ja poliitilise tasandi vahel ning saada Euroopa koostööst maksimaalset kasu;

20. RÕHUTAB vajadust tugevdatud ja eesmärgipärase dialoogi järele hariduskomitee ja tööhõivekomitee ning vajaduse korral teiste Euroopa poolaasta protsessi kaasatud poolte vahel;
21. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES suurendama jõupingutusi Euroopa haridusruumi ühiseks loomiseks, tehes vajaduse korral koostööd teiste sidusrühmadega riiklikul ja Euroopa tasandil, sealhulgas haridus- ja koolitusteenuste osutajate ning haridus- ja koolitusasutuste, teadlaste, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonnaga. NÕUSTUB, et kõrgetasemeline töörühm peaks sellega seoses täiendavalt arutama tehtud edusamme, lahendamata probleeme ja tulevasi arenguid ning vaatama läbi Euroopa haridusruumi käsitleva lõpparuande 2025. aastal. Samuti KUTSUB kõrgetasemelise töörühma koordineerimisnõukogu ÜLES koordineerima hariduse ja koolituse valdkonna poliitilise tegevuskava ettevalmistamist 18 kuuks, mille kinnitab hariduse ja koolituse kõrgetasemeline töörühm ning mis edastatakse nõukogule;
22. KUTSUB komisjoni ÜLES kaaluma Euroopa õpetajate aastat käsitleva ettepaneku ettevalmistamist ja õigeaegset esitamist;
23. SOOVITAB tungivalt, et komisjon tugineks oma töös nõukogu suunistele ning varasematele nõukogu järeldustele ja resolutsioonidele Euroopa haridusruumi kohta, hõlbustades 2023. aastal toimuvat vahehindamist ja koostades täieliku aruande Euroopa haridusruumi kohta 2025. aastaks, sealhulgas ettevalmistustöös, mis võib viia ELi tasandi eesmärkide võimaliku läbivaatamiseni nõukogu poolt teise tsükli jaoks kuni aastani 2030;

24. KUTSUB KOMISJONI ÜLES tegema tööd näitajate ja sihttasemete alalise töörühma eksperdiarvamusele tuginevate ettepanekutega võimalike näitajate või ELi tasandi eesmärkide seadmiseks kaasamise ja võrdsete võimaluste, õpetajakutse ja kestlikkuse valdkonnas, ning esitama nõukogule aruande;
25. OOTAB, et komisjon teeks tihedas koostöös nõukoguga täiendavaid jõupingutusi kooskõlas nõukogus kokku lepitud strateegiliste prioriteetidega, hõlmates haridust ja koolitust igas kontekstis, kõigil tasanditel ja kõigis vormides.

Poliitiline taust

Euroopa Liidu Nõukogu

1. Nõukogu järeldused Euroopa haridusruumi visiooni suunas liikumise kohta (ELT C 195, 7.6.2018, lk 7).
2. Nõukogu 26. novembri 2018. aasta soovitus kõrg- ja keskhariduskvalifikatsioonide ning välismaal läbitud õppeperioodide õpiväljundite automaatse vastastikuse tunnustamise edendamise kohta (ELT C 444, 10.12.2018, lk 1).
3. Nõukogu resolutsioon Euroopa haridusruumi edasise arendamise kohta, et toetada tulevikku suunatud haridus- ja koolitussüsteeme (ELT C 389, 18.11.2019, lk 1).
4. Nõukogu resolutsioon, mis käsitleb haridust ja koolitust Euroopa poolaastal: teabepõhise arutelu tagamine reformide ja investeeringute teemal (ELT C 64, 27.2.2020, lk 1).
5. Nõukogu resolutsioon, mis käsitleb strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi loomise suunas ja kaugemale (2021–2030) (ELT C 66, 26.2.2021, lk 1).
6. Nõukogu resolutsioon, mis käsitleb juhtimisstruktuuri strateegilisele raamistikule üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi loomise suunas ja kaugemale (2021–2030) (ELT C 497, 10.12.2021, lk 1).
7. Nõukogu 5. aprilli 2022. aasta soovitus, mis käsitleb võimaluste loomist tulemuslikuks Euroopa kõrghariduskoostööks (ELT C 160, 13.4.2022, lk 1).

Euroopa Komisjon

8. Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa haridusruumi saavutamise kohta aastaks 2025 (COM(2020) 625 final).
 9. Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa haridusruumi loomisel tehtud edusammude kohta (COM(2022) 700 final).
-